



Taika žodžiais, karas dar-
Pasaka kvailiams. [bais.
Wallstryto bizūnas.
Apnovė braziliečius.
Dienraščio perkėlimas.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuse \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 214

Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Rugsėjo - Sept. 24, 1949

Metai XXXIX.

Dienraščio XXXI.

Dean Acheson Nesiklausė Kinų Tautininkų Atstovo Kalbos prieš Sovietus

Čiango Pasiuntinys Kurstė J. Tautas prieš Sovietų Sąjungą

Flushing Meadow, N. Y. — Amerikos valstybės sekretorius Dean Acheson žinojo, kad ketvirtadienį kalbės Kinijos tautininkų delegat, dr. T. F. Tsiang Jung. Tautų seime - asamblėjoje. Bet Achesonas apleido salę pirma, negu Tsiangas pradėjo kalbą prieš Sovietų Sąjungą. Nuo jo kalbos klausymosi pasišalino ir vyriausio Anglijos, Francijos ir Sovietų delegatai.

Kada Tsiangas užbaigė, reporteriai užklausė Amerikos ir Anglijos atstovus, kaip jiems atrodė jo kalba. Amerikonai atsiskakė pa-

reikst savo nuomonę, o anglas pagyrė Čiang Kai-šeko tautininkų pasiuntinio užsipuolimus prieš Sovietų Sąjungą.

Tsiangas kaltino Sovietų Sąjungą už kinų komunistų laimėjimus kare prieš tautininkus; vadino Sovietus "imperialistais", kaip buvusiojo caro valdžia, ir šaukė Jungtines Tautas veikti, kad komunizmas ne-uzvaldytų visos Azijos.

Laukiama Sovietų delegato, užsienio ministro Andriaus Višinsko atsakymo į Tsiango kalbą.

Tuojauninė Kinų Liaudies Respublikos Programa

Peiping, Kinija. — Kalbėtojai Patariamąjoje Politinėje Konferencijoje sakė, jog Kinijos Liaudies Respublika nesieks tuoju vykdyti socializmą bei komunizmą, bet platins centralinę demokratiją, kels pramonę ir darys naudingas žmonių daugumenei atmainas. Tuo tarpu bus dar pripažinta tūlos laisvojo verslo teisės.

Angliakasiai Nedarbs Be Naujos Sutarties

White Sulphur Springs, W. Va. — John L. Lewis, Mainierių Unijos pirmininkas, užreikšė, jog angliakasiai nedarbs be naujos sutarties su kompanijomis. Tūlos kompanijos siūlė dvejiems metams panaujinti senąją sutartį. Lewis atmetė pasiūlymą. Reikalauja naudingesnės mainierių sutarties.

Tuo tarpu 500,000 mainierių savarankiškai tęsia streiką, kád priverstu visas kompanijas mokėti lėšas i mainierių gerovės - sveikatos ir senatvės pensijų fondą.

Amerikos Ambasadorius Aplankys Stalingradą

Moskva. — Jungtinių Valstijų ambasadorius, admiralas Alan G. Kirk šią savaitę aplankys Stalingradą, kur Sovietų armija sulaužė karinės nacių galybės nugaraukį. Jis matys, kaip atsteigtas Stalingradas, kurį vokiečiai buvo sunaikinę.

Ambasadorius Kirk kelias ir i kitus Sovietų miestus. Jis stengsis susipažinti su gyvenimu ir sąlygomis Sovietų Sąjungoje, kaip praneša New York Times korespondentas. Manoma, jog tatau patarnaus santykių gerinimui tarp Jungtinių Valstijų ir Sovietų šalies.

SOVIETAi TURI ATOMŲ BOMBĄ

Washington. — Prezid. Trumanas, po pasikalbėjimo su savo ministrais, penktadienį pranešė korespondentams, kad Jungtinių Valstijų valdžia paskutinėmis savaitėmis sužinojo, kad Sovietų Sąjunga turi atomų bombą ir jau iš-

sprogdino bent vieną tokią bombą išbandymui.

London. — Anglijos valdžios atstovas penktadienį pareiškė, jog anglų valdžia turi įrodymus, kad Sovietai jau moka atomines bombas gaminti.

Vėliausios Žinios

Washington. — Reporteriai užklausė visų ginkluotų Amerikos jėgų sekretorių Louisą Johnsoną, kaip ši šalis pertvarkys karines savo jėgas dabar, kuomet jau žinoma, kad Sovietų Sąjunga turi atominę bombą. Johnsonas atsakė, kad nebūsią jokių ypatingų pertvarkymų.

Sanghai, Kinija. — Kinų Liaudies Armija visomis pusėmis apgulė ir šturmuoja tautininkus svarbiame pietinės Kinijos uostamiestyje Amoy.

Tel Aviv. — Izraelio valstybės premjeras Ben Gurion, minėdamas naujuosius žydų metus, linkėjo, kad kitos šalys pripažintų Izraeliui visą Jeruzalės miestą.

Pittsburgh. — CIO Pleno Darbininkų Unijos vadai sakė, kad jie jau paskutinį kartą atideda plienininkų streiką, pagal prez. Trumano paraginimą.

Flushing Meadow, N. Y. — Jugoslavijos valdovo Tito delegatas Jungtinių Tautų seime jau aiškiai parodė nusistatymą prieš naujasias, liaudiškas demokratijas rytinėje Europoje.

Iš Pasalų Pervarytas Tarimas prieš Kairiuosius CIO Marininkų Unijoje

New York. — Raudonbaubis Joseph Curran, CIO Nacionalės Marininkų Unijos pirmininkas, jos suvažiavime mašinaliai pervarė rezoliuciją prieš komunistus ir kitus kairiuosius.

Nedudamas balso kalbėti iš priešingos pusės, Curranas įbruko rezoliuciją, reikalaujancią pašalinti iš unijos komunistus ir kitus kairiuosius, apšaukiamus "Amerikos priešais".

Kita Currano ir jo bičiulių įspirausta rezoliucija uždraudžia marininkams skaičiuoti bei platinti tokius laikraščius ir knygas, kurių ne užgeria dešinieji unijos vadai. Ši rezoliucija nukreipta ypač prieš eilinių narių laikraštį "Voice of the Membership".

Curran masina, be pra-

nešimo iš anksto, įterpė šias rezoliucijas tarp kitų, nepolitinių klausimų. Curraniečiai skelbia, kad už jų rezoliucijas ketvirtadienį balsavę 316 suvažiavimų delegatų prieš 229.

O dar tik antradienį suvažiavimo daugumas atmetė Currano pasiūlymą taip pataisyti unijos konstituciją, kad galima būtų išbraukti visus komunistus, taip pat ir tuos narius, kurie skleis raštus su "šmeižtais" prieš unijos viršininkus.

Curran ir jo sėbrai uždarė burnas delegatams, reikalavusiems pagerinti algas ir kitas sąlygas, taip kad jos prilygtu pagerinimams, kuriuos laimėjo vakariniai CIO marininkai, vadovaujant Harriui Bridges'ui.

Amerika Neleidžia Lombardo i Taikos Konferenciją

Chicago. — Jungtinių Valstijų valdžia nedavė leidimo (vazos) Meksikos darbininkų vadui Vincentui Lombardui Toledano atvykti i Nacionalę Darbo Konferenciją dėl Taikos Konferencijos rengimo komitetas smerkė Washingtono valstybės departamentą už leidimo nedavimą Lombardui.

Taikos konferencija įvyks spalį 1 ir 2 d.

Moskva. — Per pirmąjį 1949 pusmetį sovietinės audyklos 20 nuosimčių daugiau pagamino visokių prekių, negu per tą patį 1948 pusmetį.

Policija vėl Budeliavo Lėktuvų Streikierius

Niagara Falls, N. Y. — Šerifo sutelkti specialiai policininkai buožėmis daužė ir arklų kanopomis trempė Bell lėktuvų fabriko streiko pikietininkus, CIO unijistus. Policininkai mėgino praskinti skebams kelią per pikeitinkų eiles.

Vienas streikieris areštuotas ir \$50 nubaustas.

Tai buvo jau kelinta policijos ataka prieš streikierius.

Tokio, Japonija. — Šimtai moterų demonstravo, protestuodamos, kad valdžia planuoja pabranginti ryžius — japonų duoną.

Amerika Leidžia Gabenti Žibalo Pramonės Mašinų i Sovietų Sąjungą

Ižiūrima, kad Bus Švelninamas Šaltasis Karas prieš Sovietus

Washington. — Jungtinių Valstijų prekybos departamentas leido tuoju išgabenti i Sovietų Sąjungą \$500,000 vertės mašinų ir įrankių, naudojamų žibalui traukti iš žemės.

Manoma, jog šis leidimas yra vienas ženklų, kad Amerika pradėjo švelninti šaltąjį karą prieš Sovietus.

Nuo 1948 metų kovo mėnesio Amerika buvo užgynus pardavinėti Sovietų Sąjungai žibalo pramonės mašineriją ir visokius fabrikinius darbo įrankius. Jungtinių Valstijų valdžia tada bijojo, kad amerikiniai pramonės įrenginiai

nepastiprintų karines Sovietų galimybes.

Atsiliepdama i tokį prekybos suvaržymą, Sovietų Sąjunga šių metų pradžioje nustojo pardavinėjus Amerikai metalų mangano ir chromo rūdas. O manganas ir chromas yra labai reikalingi plienui gerinti civiliniams dirbiniams ir karo įrankiams.

Po kelių mėnesių Sovietai panaujino mangano siuntimą Jungtinėms Valstijoms. Pranešama, jog dabar, kai Amerika leido pardavinėti Sovietams žibalo pramonės įrengimus, tai sovietiniai laivai daugiau mangano ir chromo gabena Jungtinėms Valstijoms.

Neseniai Amerika paveikė Anglijos valdžią, kad pertrauktų derybas dėl milijono tonų rugių, miežių ir aviųzų pirkimo iš Sovietų Sąjungos mainais už anglų mašinas ir techninius įrankius.

Dar nežinia, ar Amerikos valdžia leis Anglijai panaujinti prekybos derybas su Sovietais.

Graikijos Fašistai Dėkoja Titui

London. — Laisvųjų Graikų - partizanų radijas sakė:

Graikijos monarcho-fasistų premjero pavaduotojas S. Venizelos pareiškė padėką Jugoslavijos valdovui Titui, kuris uždarė kovojantiems graikų partizanams sieną i Jugoslaviją. Sienos uždarymas, pasak Venizelos, labai, labai daug patarnavo monarchistų armijai kare prieš partizanus.

Liaudiškoji Kinija Išvysto Platų Radio Tinklą

Peiping, Kinija. — Kinų Liaudies Respublika turi jau 35 radio stotis, kurios skleidžia žinias ir muzikos dainų programas kinų, anglų ir japonų kalbomis. Liaudies valdžia ketina atidaryti dar daug naujų radio stotijų. Jos radijas anglų kalba pasiekia ir San Francisco.

Kinų tautininkai savo valdomos šalies dalyse skiria mirties bausmę tiems, kurie klausysis liaudies radijo; bet daugelis žmonių vis tiek jo klausosi.

Kai kurie tautininku laikinai perskridę i liaudininkų pusę, sakė, jog tas radijas įtikino juos prisidėti prie Liaudies Armijos karo prieš Čiang Kai-šeką.

Roma. — 10 Amerikos kongresmanų lankėsi pas popiežių.

ORAS.—Vėsu, giedra.

LITERATŪRA IR MENAS

Georgio Dimitrovo Kalba apie Kultūrą Socialistinėje Visuomenėje

Velionis Bulgarijos komunistų ir liaudies vadas Georgi Dimitrov aiškino meno ir kultūros svarbą socialistinei santvarkai, kalbėdamas jubiliejiname bankiete bulgarų liaudies artistei Adrianai Budevskai pagerbti, vasario mėnį, šiomet. Dimitrovas sakė:

Džiaugiuosi, galėdamas dalyvauti šiame mylimosios mūsų Adrianos Budevskos jubiliejuje. Ką mes čia matome ir girdime, yra tik maža dalis to, ką mūsų liaudies inteligentija duoda ir gali duoti. Bet ir ši maža dalis užpildo giliu džiaugsmu patriotinės visų mūsų bulgariską širdis.

Mūsų šalyje yra žmonių, kurie sako, jog komunistai nori sustiprinti savo galią ir todėl jie stengiasi patraukti gabius ir talentingus žmones. Esą, komunistai duoda jiems pirmenybių, gausingai juos gerbia tiksliai tuo tikslu, kad galėtų juos panaudoti.

Toki tvirtinimai ir nuomonės yra didžiausia netiesa.

Naujoji mūsų liaudiška santvarka yra tokia, kad ji, kaip tikra liaudies valdžia, deda visas galimas pastangas, kad kuo aukščiausiai išvystytų meną, taigi ir teatrą ir operą.

Mes insime iš apribotų savo išteklių ir kuo plačiausiai naudodami nedideles savo galimybes; mes duosime ir duosime, kad galėtume išvystyti savo teatrą ir operą ir visus dalykus, kurie tarnaus mūsų žmonių, mūsų jaunimo kultūrai pakelti, kaip galingas veiksnys naujai, socialistinei visuomenei sukurti mūsų šalyje.

Tai nėra jokia demagogija. Būdami komunistai ir liaudies valstybės vadai, mes tatau darome ne tam, kad aplink mus būtų susibūrę gabūs žmonės. Mes padedame artistams, padrašiname jų talentus, kad statytume socializmą savo šalyje.

Mes, kilę iš liaudies, artimi pačiai žemei, turime atvirai pasakyti, kad galime geriausiai spresti, kokia didi ir begaliniai brangi palaima liaudžiai yra menas-dailė.

LAVINTIS, TOBULINTIS!

Žmonės, kurie tarnauja menui, vis tiek koki gabūs jie būtų, nežiūrint, kaip aukštai mes juos vertiname, jie turi be paliovos ir nenuilstamai lavintis, kad galėtų progresuoti, nes jūs žinote, jog kas tik neina pirmyn, tai atsilieka, o kas atsilieka, tai ir tampa sumuštas.

Lemiamasis veiksnys čia yra ta vidurinė jėga, kurios kiekvienas žmogus turi, ta tėvynės meilė, kuri dega širdyje ir sieloje artisto, kūrėjo, rašytojo ir kiekvieno artistinio ir kultūringo asmens.

Dovanos iš dangaus nekrinta. Ne kiekviena gali būti tokia aktorė, kaip Adriana Budevskai; ne kiekvienas gali būti toks aktorius, kaip Krastyn Sarafov, Stefan Makedonski ir kiti. Bet kiekvienas talentas yra pats savaime kapitalas. Jeigu šis talentas nėra išvystytas, jeigu šis kapitalas nėra išmintingai naudojamas, tai nebus vaisių. Jūs, tačiau, žinote, jog yra dešimtys tūkstančių žmonių, nekalbant apie daugiau, kurie sunkiu darbu išstobulina savo talentus.

Aš noriu pakelti taurę už tikrai gabius ir talentingus asmenis, kurie tarnauja mūsų liaudies menui ir daliai; aš linkiu jiems mokytis ir aukšto tikslo pasiekti.

KULTŪRINĖ MAŽŲJŲ TAUTŲ VERTYBĖ

Kultūros srityje nėra mažųjų ir didžiųjų šalių, kas liečia žmonių gabumus. Nėra tokio dalyko, kad vienos tautos būtų vertinges, o kitos bevertės. Kiekviena tauta, vis tiek kokia maža ji bebūtų, gali turėti gabumų ir inešti savo vertybių dalį į bendrąjį kultūros lobyną.

Mes esame maža tauta, mūsų šalis maža. Mes juo labiau norime kokybėje pakilti, nes mes net per 10 metų negalėsime pasigirti tokia milžiniška pramo-

ne, kaip didžiosiose šalyse, nei tokiais turtais, kokius kiti kraštai turi. Mes, tačiau, turime didžiutis vidurinių savo kultūringumą ir aukštos rūšies meno veiklą sukūrimu. Mokslo srityje mūsų žmonės taip pat gali duoti pavyzdžius daugeliui kitų tautų.

Mes turime stengtis, ranka rankon dirbdami — valstybininkai, partiniai vadai, meno darbuotojai, mokslininkai ir kiti — pasiekti to, kad Bulgarijos žmonės visur būtų gerbiami ir visur nurodomi, kaip tikrai gabi, talentinga, kultūringa ir pavyzdinga socialistinė tauta, veikliai dalyvaujanti pasaulinės socialistinės kultūros kūryboje.

LMS News and Views

By MILDRED STENSLER

Ever since the onset of psychotherapy, the treatment of the mind, the layman has been burdened with a whole new vocabulary. With most of the terms fortunately we have little dealings, but there's one word that seems to be at the root of all our troubles — INHIBITIONS.

Like most of technical words, it seems to come innocently enough from the Latin verb, "inhibitus," in meaning in, and habeo, meaning have or hold. B.P., before psychiatry, we used to call it bashfulness, or modesty, or timidity, or fear, or nervousness, restraint or inferiority complex. Science, however, has put the whole kit and kaboodle into one fancy unit and called it "inhibitions."

So now they tell us that the reason Americans aren't as musical any more is because we are full of inhibitions. We can't loosen up, we're restrained and wary. There's an old story about a family whose members never learned to sing because there was no lock in the bathroom door. In order to be a singer, one must lose his inhibitions, and the first step as this tale goes, is to lock your bathroom door, turn on the shower and let loose. We could add several dozen better ways to overcome inhibitions, like having a government that guarantees peace, security, civil and human rights.

But, apart from the economic standpoint, my pet theory for inhibitions ruling the roost as far as music is concerned, is the deplorable fact that music is becoming less and less participative. With the radio, the phonograph, the movies and the theaters supplying more and more of our music, we are becoming very sedentary musicians. To really appreciate and enjoy music, one must participate in it. One does not enjoy watching a baseball game, for instance, if he does not or at one time did not play the game.

In the days of communal living, people sang together because it made their work easier. At home, everybody either played an instrument or harmonized together to relax and pass the long evening hours. And since singing and playing were a part of every day family life, actively participated in from infancy, inhibition did not rear its ugly head.

Perhaps the reason that Jazz caught on so quickly and so strongly is that it emphasized a pulsating rhythm that made ones feet move, and that the music was once again singable in a natural voice range. Dancing to its rhythm and singing the simple lyrics has drawn people to participating in music a little more.

But the same can't be said for the classics which are still clothed in mysterious intricacies and put on a pedestal of unobtainable heights, and where open participation is frowned upon unless you have had 10 years of study behind locked doors. Is it any wonder inhibitions gain the upper hand and drag creative

J. RUMERSAS

Emilis Melngailis

(75-šioms metinėms nuo seniausio Tarybų Latvijos kompozitoriaus gimimo dienos)

Suėjo 75 metai nuo stambiausio latvių kompozitoriaus, Latvijos TSR Liaudies artisto, profesorius Emilio Melngailio gimimo dienos. Jis priklauso prie tų žmonių, kurie sudaro latvių tautos šlovę ir nacionalinį pasididžiavimą.

Melngailis gimė 1874 metais Rygos apskrities Iगतės miestelyje kaimo mokytojo šeimoje. Pirmuoju būsimą kompozitoriaus muzikos mokytoju buvo jo motina. Tačiau vaikystės metais jam nepavyko gauti sistematingo muzikinio mokslo — tam nebuvo lėšų. Tik 1896 metais jau būdamas mokykliniu mokytoju, Melngailis įstoja į Drezdeno konservatoriją. Bet netrukus jis tąja muzikos mokykla nusivylė.

Drezdeno konservatorijoje, — prisimena Melngailis, — teišbuvau vienerius metus. Nėi rimtos muzikos, nėi rimto mokslo ten nebuvo...

1898 metu rudenį Melngailis atvažiavo į Petrapilį ir buvo priimtas į išgarsėjusią Rusijos konservatoriją į Rimskio-Korsakovo vadovaujamą kompozicijos klasę.

Savo konservatorinį laikotarpį Petrapilyje profesorius laiko vienu laimingų savo gyvenimo laikotarpių.

Aš esu didžiojo Rimskio-Korsakovo mokinių ir didžiųjų tų, — sako Melngailis. — Labai man palankūs buvo ir mano mokytojai — puikūs rusų kompozitoriai ir muzikantai — Glazunovas ir Liadovas. Kaip kompozitorius aš buvau auklėjamas ir susiformavau sekdamas tokių rusų kompozitorių, kaip Glinka, Dargomizskis, Ciaikovskis, Musorgskis, Borodinas, Rimskis-Korsakovas klasikinės muzikos pavyzdžiais. Jie, tie kompozitoriai, man visada buvo brangūs savo optimizmu, savo glaudžiais ryšiais su liaudimi, žinojimu liaudies dainų bei motyvų, kuriuose jie matė neišsemiamą kūrybos šaltinį.

1901 metais, kuomet Melngailis baigė Petrapilio konservatoriją ir gavo laisvojo menininko diplomą, pasirodė jo pirmieji kūriniai. Garsusis rusų kritikas V. Stasovas šiltai sveikino pirmuosius T. Melngailio latvių kompozitoriaus žingsnius.

Tačiau, išėjęs mokslą, Melngailis per dvidešimt su viršum metų neturėjo galimumo pilnutinai paskirti savo jėgas kompozitorinei veiklai. Jis dirbo čia muzikos kritiku, čia pedagogu. Tačiau ir tuo laikotarpiu — nuo 1901 iki 1920 metų — Melngailis sukūrė eilę žymių muzikos kūrinių — "Darbininkės išaukstinimas", "Senovė" ir dainų rinkinį chorui "Giriose ir lygumose."

Situ, lygiai kaip ir visų paskesnių, kūrinių skiriamasis bruožas — ju tikrasis liaudiškumas. Dar jaunas būdamas Melngailis kreipėsi į turtingą latvių tautosakos paveldą. 1899 metais jis pabuvojęs Latvijos kaimuose ir padarė pirmuosius liaudies melodijų užrašus. Tokiu būdu, kartu su septyniadešimtmečiu nuo gimimo dienos latvių tauta mini ir pusę šimtmečio trunkančią Latvijos stambiausio muzikinio folkloristo veiklą. Per 50 metų Melngailis surinko daugiau kaip penkis tūkstančius melodijų, sudarančių pagrindinį latvių muzikinio folkloro fondą.

Suderindamas liaudies kūrybos metodus su aukštaisiais rusų demokratinės muzikinės kultūros principais, Melngailis sukūrė savo atskirą savitą muzikinį stilių, uždėjęs antspaudą visai šiuolaikinei latvių muzikai. Tai — tikrai liaudinis stilius, kuriame lemiamą vaidmenį vaidina liaudies melodijos.

Daugelis kompozitoriaus dainų, kurias jis sukūrė tautosakos tekstais, įgijo visas nuo amžių liaudies dainų teises. To-

art down with them?

One of the first reverberations of some definite incentive gained from the LMS Vacation School comes from the Brooklyn Aido Chorus. Amelia Burba brought back the little playlet, "Paparčio Ziedas" and lost no time in selling it to her chorus.

After making some changes to suit their needs and their repertoire, the Aido Chorus announces that they will present "Paparčio Ziedas" at their annual concert October 9. Three cheers for Amelia!

kios yra dainos "Man motutė prisakė," "Girtas būdamas" ir kitos. Ypač populiarios, artimos ir brangios kiekvieno latvio širdžiai senovinės dainos "Žylė Rygos bokšte" ir "Lenkitės, miško viršūnės," kurias su nepaprastu nuoširdumu harmonizavo Emilis Melngailis.

Kompozitoriaus sukurtos chorų dainos ir jo harmonizuotos liaudies dainos nepaprastai išpopuliarėjo Latvijoje.

Buržuazinėje Latvijoje kompozitorius buvo vyriausybės neviešoje priežiūroje. Senosios Latvijos valdovai visada turėjo galvoje, kad Melngailis buvo artimas stambiausiems pažangiesiems latvių kultūros veikėjams — Krišjaniui Baronui ir Janiui Rainiui ir kad jis buvo išauklėtas rusų demokratų laisvės mylinčiomis tradicijomis.

Buržuaziniai Latvijos valdovai bijojo Melngailio dainų. Jo vardas sukeldavo jiems asociaciją su dainos "Lenkitės, miško viršūnės!" melodijomis, kurią Latvijos liaudis dainavo revoliucijos dienomis.

Visiško pripažinimo nuopelnų vystant muzikinę kultūrą E. Melngailis pelnė tik įsikūrus Latvijoje Tarybų valdžiai. Tarybinė vyriausybė aukštai įvertino seną kompozitoriaus kūrybą, suteikusi jam, vienam pirmųjų Latvijos respublikoje, Latvijos TSR Liaudies artisto garbės vardą.

Emilio Melngailio kūryba yra plati bei įvairi. Per penkiasdešimt metų savo veiklos laikotarpį jis sukūrė apie 300 chorų dainų, per 130 romansų, apie 100 šokių liaudies temomis nedidelėmis orkestrams lydint ir tiek pat šokių su fortepiono ir smuiko akompanimentu. Melngailis perorkestravo Musorgskio operą "Boriss Godunovas", parašė balet. "Maja," penkis simfonines poėmas ir daugelį kitų muzikos veikalų.

Reikšmingu įvikiu latvių kompozitoriaus gyvenime buvo visos Latvijos Dainų šventė 1948 metais. Šioje šventėje Melngailis buvo garbės dirigentu. Pirmą kartą ner visa savo gyvenime kompozitorius namatė, kiek gerai pažįsta ir mėgsta jo dainas Latvijos liaudis.

1948 metų vasarą — pasakoja Melngailis. — aš buvau sukrėstas, kai suvienyti chorai atliko senovines dainas "Žylė Rygos bokšte" ir "Lenkitės, miško viršūnės", kurios yra mano harmonizuotos. Kuomet suvienytas dvidešimtą tūkstantinis choras atliko tas dainas, aš patvriau didžiausia malonumą savo gyvenime. Choristu ir chorisčių grupę priejo brie manes ir šventės dalyvių vardu padavė man ošlį. Pasikėles i estrada, aš pamatiau dešimties tūkstančių man plojančių žmonių. Mane apipylė gėlėmis ir aš neraliau sulaukty ašarų... džiaugsmo ašartu...

Kompozitorius sukako 75 metai. TSR Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Isaku už įžymius nuopelnus nacionalinės latvių muzikos išvystyme srityje, ryšius su 75-mečiu nuo gimimo dienos, Emilis Melngailis apdovanojotas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu.

Nepaisant senyvo amžiaus, Melngailis tęsia kūrybinį darbą. Tik prieš keletą mėnesių iš po jo plunksnos išėjo naujas kūrinyv — lyrinė J. Raimio žodžiais "Daina apie deimantą." Toji entuziastiška vokalinė poema — neišsenkamų E. Melngailio kūrybinių jėgų įrodymas.

VILNIAUS J. TALLAT-KELPSOS VARDŲ MUZIKOS MOKYKLOS PIRMOSIOS LAIDOS KONCERTAS

Vilnius. — Š. m. birželio 27 d. įvyko Vilniaus J. Tallat-Kelpšos vardo Muzikos Mokyklos pirmosios laidos koncertas. Atidarymo žodį tarė Muzikos Mokyklos direktorius K. Kaveckas, pažymėjęs apie šiais metais gausų baigiančiųjų skaičių ir kvalifikacinio lygio pakilimą. Po to insp. Žilius perskaitė 1949 metais Muzikos Mokyklos baigimo aktą, po kurio įvyko diplomantų koncertas. Koncerte pasirodė diplomantai: solistės Julija Šakenytė, Ona Jonaitytė ir Eta Gurskienė; kornetistas—Aleksandras Kalganovas; trombonistas — Aleksandras Kuzminas; smuikininkas — Isakas Levinas; pianistas — Elena Rimkaitė ir Tamara Seivenko; violončelistas — Valerijonas Rajeviskis ir chovėdžiai-dirigentai Juozas Barzdenis ir Viktoras Kriaunevičius. Koncerto programoje buvo išpildyta Bemoviko, J. Tallat-Kelpšos, Kačanausko, Blaževičiaus, Čaikovskio, Gruodžio, Kavecko, Dvariono, Bjelionio, Galausko, Grygo ir kit. autorių kūrinių. J. Valionis.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Pasibaigė Studentų Spartakiada

VILNIUS.—Birželio 28 d. respublikiniame stadione įvyko iškilmingas pirmosios aukštųjų mokyklų spartakiados uždarymas. Pereinamoji vėliava įteikta Vilniaus universiteto rinkinei, kuri bendroje kvalifikacijoje užėmė pirmą vietą. Kauno universitetas liko antroje vietoje, žemės ūkio akademija — trečioje.

Prieš prasidedant dalyvių paradiui, įvyko eilė varžybų. Ypač gerai pasirodė žemės ūkio akademijos studentas Jonas Vainauskas. Pasisiekęs pirmadienį vieną respublikinį rekordą, jis vakar šturmavo antrąjį 10 kilometrų ėjime sportininkas pademonstravo stiprią valią nugalėti ir puikius ėjimo duomenis.

Jo laikas—51 min. 37.4 sek. Senas rekordas — Stankevičiaus (KKI) — 52 min. 33.8 sek.

Teniso varžybas po permainingos kovos laimėjo Vilniaus universiteto komanda, įveikusi Kauno universitetą 3:2. Vilniaus universiteto sportininkai laimėjo taip pat gimnastikos ir lengvosios atletikos varžybas, o Kauno — plaukimo ir fechtavimo. Individualiai geriausias fechtuotojais pasirodė su rapira — Kepalaitė, espadronu ir durtuvu — Macijauskas (abu Kauno universiteto).

Tinklinio finale vyko atkakli kova tarp dviejų universitetų vyrų komandų. Nugalėjo kauniečiai pasakme 2:1 (8:15; 15:9; 15:9).

Motėrų grupėje respublikos čempionas žemės ūkio akademijos ekipa įveikė Kauno universitetą 2:0 (15:9; 15:11).

★ ★ ★ Po Dvi Normas

SAKIAI, birž 29 diena. — Apskritis centras atstato spartiais tempais. Mieste pastatyta daugiau kaip 100 nam.

Greitesniam šio miesto atstatymui gana daug padeda Gelgaudiškio plytinė, kuri aprūpina miestą plytimis ir čerpėmis. Didžiąją paramą Gelgaudiškio plytinė teikia Jurbarko ir Klaipėdos miestams.

Imonė savo gamybinį sezoną pradėjo daug anksčiau, negu jai buvo nustatyta. Iki gegužės mėn. pirmos dienos plytinė pagamino daugiau kaip 150,000 plytų. Gelgaudiškio plytinės kolektyvas, prieš pradėdamas gamybą, įsipareigojo žymiai pagerinti plytų kokybę ir sumažinti gaminių savikainą. Nuo pat pirmųjų darbo dienų visi plytinės darbininkai stojo į socialistinės lenktynės dėl penkmečio plano įvykdymo per ketverius metus. Plytinėje išliko tokie darbo pirmūnai, kaip kad stachanovininkai A. Jankauskas, Užupis, L. Venclovaitytė J. Žimonas, kurie dienos išdėbio normas viršijo dvigubai. A. Plioplys.

★ ★ ★ Sparti Gamyba

VILNIUS, birželio 29 diena.—Statybinių medžiagų pramonės ministerijos dūrpny kolektyvas jau įpusėjo metinį durpių gamybos planą. Daugelis dūrpny jau dirba antrosios sezoninio durpių gamybos plano pusės sąskaiton. Pasvalio apskrities Didžiašilio dūrpnas sezono planą įvykdė 66,3 procento, Mariampolės apskrities Mikalinės dūrpnas—58,9 proc., Šakių apskrities Gelgaudiškio dūrpnai įvykdė pusę sezoninio plano ir t. t. Siem Statybinių medžiagų pramonės ministerijos dūrpnai davė 4.890 tonų durpių daugiau, negu perėjais metais per tą patį laiką. J. Radvilaitis.

Laisvė—Liberty Lith. Daily
Seit., Rugs. 24, 1949

NEWARK, N. J.

Iš Sietyno Choro 35 Metų Istorinio Jubiliejaus

Sveiki, broliai lietuviai! Skamba dainos mūsų choro Sietyno. Štai jau metai trisdešimt penki. Sukaktin jus visus suvadinę. Mūsų dainų paklausykite sveiki.

Ši daina pirmoji skambėjo Sietyno choro 35 metų jubiliejiname koncerte gegužės 11 dieną, 1949 metais. Šias eiles specialiai dėl choro jubiliejaus parašė mūsų visuomenės mylimas veikėjas ir didelis choro patriotas-rėmėjas, poetas daktaras Kaskiaučius. Muzikos gražiais rūbais apvilko pats mūsų choro mokytojas Walteris Žukas.

Nuo čia ir prasideda Sietyno Choro Istorija

Gegužės mėnesį, 1914 metais, kada gražiausias laikas visuose metuose, kada medžiai sužaliuoja, kada gėlės sužysta ir gamta išsiuosi įvairiaspalviais rūbais, New-

arko jaunimas su Indonu Petru, latvių tautybės jaunu vėbra, kuris tuo metu buvo lietuvių parapijos prie kunigo Staknevičiaus už vargonininką, išvykus į užmiestį pasigėrėti atgimusios gamtos grožybėmis, ant taip vadinamo Aro kalno (Eagle Rock), susitarė sutverti chorą.

Pirmaisiais choro pionieriais, entuziastais, buvo šie: Tadas Kaskiaučius, Pranas Vėbra, jo pusbrolis, jau miręs Chicagoj, K. Jonaitis, J. Dobinis, J. Garionis, J. ir A. Gasparaičiai, B. Mikulis, P. Kunz, K. Yankauskas, J. K. ir B. (broliai) Juskevičiai, V. Arminas, P. Bėčis, P. Miknaitis, J. Miškelionas, A. Stakovas, A. Kvederas, S. Lūtvinaitis ir kiti. Tai buvo tik vyrų choras, kurį suorganizavo virš 20 jaunų vyrų, nuo 18 iki virš 20 metų amžiaus.

Pirmuoju choro mokytoju mi buvo Petras Indonas, latvis. Tai buvo gal pats gausiausias chorvedis. Jis buvo ir mokytojas, ir dainų rašė-

jas, ir kompozitorius, ir kas tik norit iš jo buvo.

Kuomet Rusijos laudis nuvertė cara, o vėliau ir Kerensko vyriausybę spalio mėnesį, 1917 m., tai mūsų mylimas mokytojas ir dainius išvyko kartu su draugu Kap-suku - Mickevičium į Sovietų Sąjungą, sakydamas, kad aš ten daugiau galėsiu pasidaryti dėl liaudies. Sietyno Choras surengė jam iškilmingą išleistuvę, atsisveikindami su širdperša ir ašaromis veiduose savo mylimą mokytoją.

1917 Sietynas Susiveda

Su Gražiaja Lyčia

Visų pirma, tariau didelę padėkos žodį gerbiamai Agnei Mikulienai už suteiktą choro paveikslų, trauktų 1917 ir 1923 metais. Iš atvaizdų teko pažinti ir tuos ir tas, kurie buvo užmiršti ar mažiau pažinti.

Ta proga dabar pažymėsiu varlus ir gražiosios lyties, su kuriomis "susivedė" vyrų choras Sietynas: Adelė Lelesūtė, M. Dobinūtė, Agnė Mikulienė, P. Miculskaitė, A. ir K. Anku-davaičiai, K. Yuodeškie, M. Maziliauskaitė, El. Janušionytė, seserys Sereikiūtės, jaunutės dvi sesutės O. ir M. Zolynaitės ir kt.

Choro Mokytojai

Petras Indonas, Leonas Ereminas, Kriaučiūnas, Tumelis, J. Miškelionas, Velička, Stan-kus, Braidonis, Arlauskas, Valentinas, Walter Žukas, Bernice Salinaite - Sukackie-nė, ir vėl W. Žukas, dabartinis choro mokytojas. Tai viso turėjome 12 "apaštalių" mokytojų per 35 metus. Reikia pažymėti, kad didžiūma-tų taip vadinamų mokytojų dūruodavo porą savaitių ar daugiau sia porą mėnesių.

Pirmas choro mokytojas, kaip įrašų minėjau, Petras Indonas, mokino nuo jo gimimo 1914 iki pabaigos 1917 metų. Vėliau mainyta mokytojai per 3-4 metus apie aštuoni. Vėliau prisipašėm se-nuką Eremina, kuris mokino apie tris metus. Dar vėliau, nuo 1924 iki 1927, mokino Walter Žukas. Po jo, 1927 m., turėjome vėl labai puikią jaunąją Bronę Salinaite, prie kurios pastatėm apie 12 ope-rečių ir labai daug įvairių dainų išsimokinom, daugiausia dainininkiško turinio.

Mokytojai B. Salinaitei, daug operėčių suvaidinta, kaip tai: "Kova už Idėjas", "Alkis", "Čigonai", "Bailus Daktaras", "Birutė", "Kuprotas Oželis" ir kt.

Prie mokytojos Salinaitės daug dalyvauta tarptautiniuose ir tautiniuose parengimuose, veik kas savaitę.

Neveltui Sietynas taip pagarsėjo, kad joks lietuvių choras jam neprilygavo. Tarpe 1930 ir 1942 m. choras turėjo tarpe 45-55 narių. Daugiau pusės—jaunimas. Neįstaba, kad Sietyno dainos skambėdavo įvairiuose parengimuose ir piknikuose, kaip tai, Philadelphiaj, Waterburyj, Baltimorėj, New York'e ir kitur. Daug veikalu suvaidinta. Daug įvairaus turinio dainų susimokyta ir sudainuota. Daug abiejų lyčių choristų perėjo per chorą nuo 1914 iki 1949—per tą 35 metų laikotarpį.

Einant Prie Užbaigos

Per tą 35 metų laikotarpį daug ir atmainų įvyko. Daug naujų darbų nūdirbta, daugiau užsigrūdinta meno-kultūros srityje. Kuomet pirmiau važiuodavom tik busais į įvairius parengimus, tai dabar jau skrendame orlaiviu (i Chicago ir Bostoną). Tai jau progresas į gerąją pusę.

Taipgi reikia prisiminti ir tai, kad 1914 m. t. y. 35 metų atgal, buvome visi jauni, tarp 18 ir 30 metų. Tai buvo jaunimo choras tikroji šių žodžių prasmė. Šiandien jau mūsų vaikai dalyvauja su tėvais sykiu viename chore. Tik gaila, kad jų mažuma.

Tačiau, pasidėkvojant mūsų jaunimui, mes jų gražiais darbais džiaugiamės ir didžiuojamės. Jie savo sumanumų puikiai vairuoja chorą, o mes jiems pagelbstim pažangos darbą varyti pirmyn.

Taipgi reikia su būdina širdimi prisiminti tuos pirmuosius choro pionierius, kurie veikė kartu ir kurių jau nėra mūsų tarpe, tai mirę draugai ir draugės: K. Jonaitis, J. Dobinis, F. Vėbra, B. Mikulis, A. Gasparaitis, J. Paulionis, K. Yankauskas, J. Mikšis, J. Yuškevičius, J. Mickevičius ir kt. Iš moterų: A. Lelesūtė - Kaskiaučienė, Yankauskienė, Skeistaitienė, Druseikienė ir kitos, mūsų idėjos nariai ir narės.

Lai gyvuoją Sietyno choras! Lai gyvuoją mūsų mokytojas! Lai gyvuoją tarpe mūsų bendras solidarumas!

G. A. Jamison.

Binghamton, N. Y.

Serga draugas Augustas Zmitra, tėvukas draugų Zmitračių, kurios užlaiko grožio salioną 56 Brown Street, Johnson City, N. Y.

Aplankiau jį. Atrodo gana gerai, tik skundžiasi, kad nuobodu. Sako, nesu buvęs ligoninėj taip ilgai, jau net antra savaitė. Pirmiau buvau tik vieną naktį dėl kojos, kada buvo sužeista.

Turiu pasakyti, kad draugas Zmitra yra virš 70 metų amžiaus. Būta stipraus ir labai sveiko vyro. Gaila, kad tas gerasis draugas apsirgo ir gydytojas pasiuntė jį ligoninėj pataisyti sveikatą. Jis yra geras rėmėjas visų organizacijų, taipgi ir narys, ir Laisvės skaitytojas ir rėmėjas. Linkime greito pasveikimo jums, mielas drauge.

Serga Mrs. K. Bučinskienė. Aplankėme mes ją su jos marčia, Stanley moteria. Ji jaučiasi gerai ir mano grįžti iš ligoninės namo pas dukterį ir žentą Mr. ir Mrs. Jaksevičius.

Linkiu jai greitai pasveikti. J. K. Navalinskienė.

PABALTUO TARYBINĖSE RESPUBLIKOSE

(Tasa nuo 2-ros pusl.)

jai išvedė apie 30 naujų veislių — grūdinių kultūrų, bulvių, pašarinių žolių, tame skaičiuje naują nesuguliančių žieminių kviečių veislę, kurių derlius siekia 30 centnerių iš hektaro. Tolimesniam dauginimui kolūkių laukuose šiemet stoties laukuose išauginta daugiau kaip 2 tūkstančiai centnerių įvairių naujų žemės ūkio kultūrų veislių. Lietuvos selekcininkų — mičuriniečių bandymai plačiai taikomi kolūkiečių tarpe. Mokslu darbuotojai lekcijose ir konsultacijose supažindina kolūkiečius su stoties darbu, padėdami jiems išauginti aukštes derlius.

Knygos apie Estijos kolūkius

TALINAS. — Estų kalboje išleista knyga "Komunizmo keliu." Jos autorius — žemės ūkio artelės "Oktoobri viit" pirmininkas J. Raudsep, buvęs samdiny. Demobilizavęsis iš Tarybinės Armijos eilių, jis 1947 metais suorganizavo gimtame ilatų kaime kolūkį. Paprastai ir teisingai Raudsepas knygoje pasakoja apie jauno kolūkio pirmus žingsnius ir pasiekimus.

Estų spaudoje pasirodė jau daug literatūrinių kūrinių, skirtų kolūkių statybai. Jų tarpe Stalininės premijos laureato G. Leberchto apysaka "Sviesos Kordyje," I. Sempero pjesė "Persilaužimas," M. Raudės poema "Kaimas auga," A. Chinto ir R. Sirgės apybraižos.

KRISLAI

(Tasa nuo 1-mo pusl.)

Valstijose, negu Brazilijoje. Už kokių gi griekus jis ten važiuos ir pakūtavos? Jis atgrovė Amerikon. Tai ir viskas. Istorija aiški.

Kaip dabar su ta suma pinigų? Nemalonu, bet galiu brolius iš "žinių" štabo užtikrinti, kad "braziliečiai juos matys tarpe, kaip mato savo ausis.

Tikiu, jog visiems mūsų skaitytojams jau žinoma, kad pradžioje gruodžio mėnesio dienraštis Laisvė kraustysis į naujas patalpas. Jokios abejonės nebeliko.

Bet dienraščio perkraustymas labai didelis darbas, surištas su didelėmis išlaidomis. Jau nekalbu apie patalpų įtaisymą. Tuo rūpinasi Lietuvių Namų Korporacija. Matėte, kad tas kaštuos virš 35 tūkstančiai dolerių.

Spaustuvės mašinų ir visų įrengimų nukraustymas naujoje vietoje, apskaitoma, kaštuos tarpe trijų ir keturių tūkstančių dolerių. Čia jau pačios Laisvės reikalas.

Reikia, aš manau, nuo dabar tuo reikalu rimtai susirūpinti. Ši suma pinigų turi būti surinkta. Iš niekur ji sa-vaine neateis. Turėsime suaukoti. Neabejoju, jog visi laisviečiai ateis talkon.

Statybos Sezonas Kolūkiuose

Kėdainiai, birž. 29. Apskrities kolūkiuose—statybos sezonas įkarštyje. Statomi ūkiniai pastatai, gyvenamieji namai ištiesos gyvenvietės. Dirba dešimtys statybinių brigadų.

Požėlos vardo kolūkyje dirba 5-kios brigados, po 6-8 žmones kiekviena. Išvystę socialistinį lėktyniavimą, statybiniškai įsipareigojo iki rudens perkelti visus gyvulius į naujas, gerai įrengtas patal-

PRANEŠIMAI

CLEVELAND, OHIO

L. L. D. 22 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, Rugs.-Sept. 28 d. paprastoje vietoje. Visi nariai esate kviečiami dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarinėti. Pradžią 7:30 val. vakare. Karštai pasibai-gę, jau nevargina mus, galime jau stoti į visuomeninį darbą. Atsivėskite naujų narių į organizaciją. — Kuopos Komitetas. (214-215)

HARTFORD, CONN.

Pranešimas visiems namo bendrovės nariams. Rugsėjo - Sept. 25 d. įvyks pirmas rudėninis balius. Namo bendrovė rengiasi visus svečius priimti su skaniais valgiais, gėrimais ir muzika. Pradžią 2:30 po pietų. Laisvės Choro Salį, 155 Hungerford St. Tad kviečiame visus atsilankyti, senus ir jaunus, visi galėsime linksmai laiką praleisti. — Namo Bendrovės Komiteta. (113-114)

TEL. AV. 2-4026

DR. JOHN REPSHIS (REPSYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.

495 Columbia Rd. DORCHESTER, MASS.

J. J. Kaskiaučius, M. D.

530 Summer Avenue, Newark 4, N. J. Humboldt 2-7964

Joseph Garszva Undertaker & Embalmer

Manager JOHN A. PAULEY Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVergreen 8-9770

pas, perkelti iš vienkemių į gyvenvietę daug gyvenamųjų namų ir kitų pastatų.

Tesėdami savo įsipareigojimus, brigadų nariai dirba

stachanoviškai, kasdien viršydami normas. Priešakinės brigados nuo statybos sezono pradžios atidirbo jau daugiau kaip po 500 darbdienių.



KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

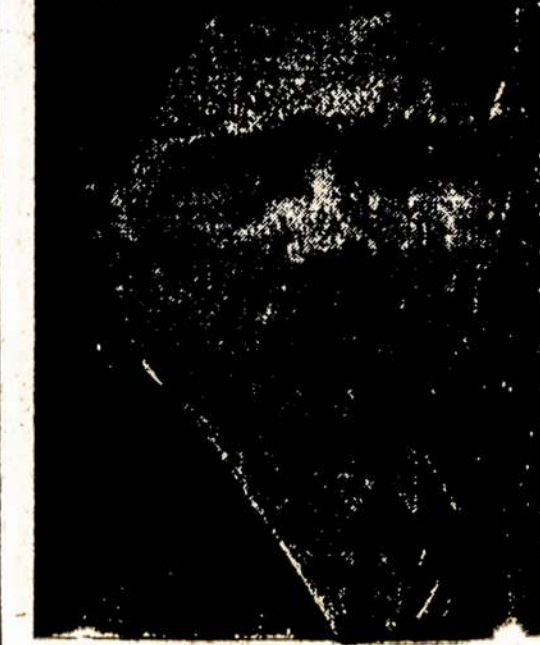
Mes perkamė geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duona valgydami sutalpykite pinigų, nesirgite, nerikėsite išmokėti gydytojui.

Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.

Sav. V. LUKOSEVIČIUS Tel. EVergreen 4-8802

CHARLES J. ROMAN

Laidotuvių Direktorius



Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksiu modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrūšiuosiu mūsų šermentinę. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

Tel. Poplar 4110

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 SO. 4th St., Cor. Howes St. BROOKLYN, N. Y.

RECEPTU SPECIALIST MAX PEIST, Ph. G., EDWIN LANE, Ph. G.

Tel. EVergreen 7-6228

MATTHEW A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

426 Lafayette St. Newark 5, N. J.

Market 2-5172

JOSEPH BALTAITIS

BAR & GRILL

518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Geri Valgiai laukia jūsų visada

DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS

Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms

Telefonas EVergreen 4-9407

TELEVISION SHUFFLE BOARD

RES. TEL. HY. 7-5631

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS

FUNERAL HOME

ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager

(Laisniuotas Balsmuotojas)

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už priėmimą kaina

Puikiai įrengtos Dvi Kopyčios, Duodamos Mylimiems Pasarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

5 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—šešt., Rugs. 24, 1949

Paul Gustas Funeral Home, INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y. Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonuokite dieną ar naktį EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermentų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilnuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermentim, didelis puikiai įrūšiuotas kambarys pasikalbėjimui ir parūkimui.

Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimoms su lyg pareikalavimu. Mūsų telefonas niekad nemiega.

August Gustas BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y. (Kampus 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermentų ir tt., telefonuokite: SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių buketą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui

Šermentims, Vestuvėms ir Bankietams

Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Susidarė Unijistų Komitetas Išrinkti Davisą Tarybon

Manhattan 21-me senatoriame distrikte gyvenantieji dirbantieji 25 tūkstančiai unijistų buriasi organizuoti darbuotis iš naujo išrinkti kaunsilmaną Benjamin J. Davis New Yorko Miesto Tarybon.

Darbininkai negali įsivaizduoti milijonus darbininkų turinčio miesto tarybą, miestui įstatymų leidyklą, be darbininkų atstovų. Jie skaito Davis'o išrinkimą pirmiausia, svarbiausia užduotimi šiuo laikotarpiu.

Susidarę unijistų komitetai ragins visus unijistus darbuotis susidiję, iškviešti dar neabsavusius užsiregistruoti piliečių registracijoje balsavimams 10-15 spalio dienomis. Ir darbuosis išaiškinti, dėl ko Davis yra jų kandidatu, dėl ko jie privalo eiti balsuoti ir jį išrinkti.

Prieš Davisą yra susibūrusios visos kitos partijos. O kadangi distrikto yra tirstai apgyventas negrais, portorikiečiai, tad visos reakcinės partijos bendrai, niekad pirmiau tame distrikte nestaciaus negro kandidatu, pastatė negrą, tikslu sugaudyti negrų balsus ir tuomi reaktinėms partijoms laimėti rinkimus prieš darbininkų kandidata.

Vaikas Pabėgo iš Namų Gelbėti Savo Šuniuką

Sužinojęs, kad jo motina ir vyresnysis brolis nusprendė atiduoti dovanomis gautą jo šuniuką šungaudžiams, nes šuniukas susirgo, vaikams numetus laiptais suparalyžiavo jam porą kojų, Daniel Ryah, 14 metų, tarėsi šuniuką išgelbėti savaip.

Naslei motinai ir broliui išėjus į darbą, Danny tą dieną mokyklon nebėjo, bet prisidėjęs pakeleivinę skauto maišelį reikmenų, iš Brooklyn, 191 Rutledge St., leidosi į Valisades Interstate Park už Hudsono. Ten jis ir apsinakvojo. Jį atrado parko policistas jam užsikūrus ugnį su šuniuku apsišildyti.

Danny laimėjo iš pabėgimo tiek, kad veterinaras užtikrino, jog jo šuniukas pasveiks. Tačiau sunku užtikrinti, ar jo šuniuką neįstis kitos nelaimės, nes mieste gyvenantis šuo turi daug priešių.

Veikėja Betty Gannett Kvočiama Deportacijos Byloje

Betty Gannett, vadovaujanti komunistė, saukiama atvykti į teisdarybės departamento imigracijos ir naturalizacijos skyrių rugsėjo 30-tą.

Gannett, veikli komunistų ir kitose darbininkų organizacijose, jau seniau buvo areštuota ir randasi po \$5,000 kaucija.

I New Yorką jau atvyko rodeo štabas. Veikti pradės 28-tą, Gardene.

Olga Joneliūnaite Prisiminus

Rugsėjo 25-tą sueis metai, kai mirė Olga Joneliūnaite, Kenneth Joneliūno vienuolė duklė, vos sulaukusi 26 metų amžiaus. Mirė išsėrgusi ilgą laiką, išgulėjusi kelis mėnesius ligoninėje, kur vis vien negalėjo jai suteikti pagalbos.

Jaunuolė Olga išsisi Alyvų kalnelio kapinėse, ten buvo palaidota rugsėjo 28-tą, parinčiosios.



Olga Joneliūnaite

lydėta ir apgailėta gražaus būrio jaunų jos asmens ir organizacijos draugų. Pažinta ir apgailėta ji buvo ir vyresniųjų lietuvių, kurie iš Olgos tikėjimės vienos iš ne daugelio tų jaunų lietuvių, kurie ateina užvaduoti mus organizacijose, kuomet mes iš jų išsikirstysime.

Olga, gimusi Akrone, Ohio, vaikystėje buvo tėvų atsisveičta į Brooklyną ir tarp mūsų užaugusi, su mumis dalyvavo, kiek nuo mokslo atitrūkusio-

mis valandžiukėmis ji pajėgavo. Baigusi Hunter Kolegiją, pradėjusi dirbti chemiste, ji buvavo su mumis dažniau ir buvo ryžusis veikliai dalyvauti savo pasirinktoje organizacijoje, LDS jaunimo kuopoje, pažmūsi sekretorės pareigas, jaunimo sporte.

Kame priežastis jaunutės Olgos nuo mūsų išsiskyrimo? Tas klausimas ir šiandieną tebėra neatsakytas. Atrodė, kad ją apnuodijo koks chemikalas darbe. Tokia nuomonė išsinesė ją lankiusieji. Tokia mintis liko pas jos tėvą, kuris, negalėjęs mergaitės ligos priežasties sužinoti jai tebesergant, prašė atlikti pomirtinį tyrimą tikslu nustatyti mirties priežastį. Tačiau ir po to tyrimo jai nesužinojo daugiau, negu žinojo pirmos mirties.

Per metus stengsis gauti jos mirties priežasties, nors kokią liudymą, tėvas tebeliūdė dvigubai — dėl netekimo gabios, i visuomeniską gyvenimą pradėjusios palinkti, darbščios ir mokslingos dukters, taipgi dėl mirties, kad ji nuo jo gal buvo atimta godišių rankos, dėl nebuvo reikiamos apsaugos pavojaingame darbe. Si plega nepaisymas darbo žmogaus sveikatos ir gyvybės — kas metai mūsų šalyje daugybei šeimų išplėšia jų mylimuosius.

Minėdamas liūdą sukaktį, tėvas paskyrė \$10 dienraščiu. Laisvei, kad ji galėtų gerai gyvuoti ir ateityje, kaip ir praeityje, sviesti darbo žmones, padėti žengti į švieses, saugų gyvenimą. R.

Paleistas Darban Naujas Traukinys

Praėjusį ketvirtadienį ant BMT Brighton Beach linijos paleistas darban naujutelįs traukinys (ženklas, kad artėja rinkimai).

Naujasis, 8 vagonų vežimasis, jau buvo išbandytas ant linijų seniau, bet fėra mokančius keleivius vežti pirmu kartu buvo paleistas tikrai dabar. Vagonai kainuoja po \$123,298 vienas. Miestas šiuo tarpu tokių turi 10, bet leidžia tik 8, nes vidutinėse stotyse 10 neisitenka.

Naujieji yra padaryti iš stainless steel, su orui valyti ir vienodinti vėdyklėmis, kurios ventiliacija jungia su mechanisku naikinimu ore bakterijų. Apšviesti fluorescent lempomis, pravestomis ištaisai visu pakraščiu taip, kad vagone nėra šviesesnės ar tamsesnės vietos. Kelrodžiuvose stotys atžymėtos irgi šviesomis. Per garsiakalbį išsakučia stotis.

Vagonai yra 60 pėdų ilgio, 10 pločio, 12 aukščio. Sveria apie 41 toną. Talpina po 200 stovinčių ir 54 sėdinčių.

J. C. Penney and Co. krautuvių firma patraukė teisman newyorkiečius trokmanus, A. F. L. Teamsters Lokaly 804 ir 807 narius. Juos kaltina, kad jie spiria kompaniją į "suokalbina" kontraktą.

Valdinių Istaigų Unijistai Užgria ALP Kandidatą

CIO United Public Workers Lokalo 111-to vykdomoji taryba oficialiai užgryrė kandidatą į Manhattan prezidentą Ewart G. Guinier.

Taryba atstovauja darbininkus 24-se miesto valdinėse istaigose.

Guinier, tós unijos veiklus narys, unijos paskelbtoje jo platformoje pasižadėjo remti miesto darbininkams pagerinti gyvenimą programą, numatyta paskiausioje šios valstijos CIO konvencijoje — reikalaujanti algų priedo, ne ilgesnės 40 valandų savaitės.

Planuojama pastatyti pėstininkams skerskelį ties Hicks ir Summit Sts., Brooklyn, pereiti skersai ekspresinį kelią, Brooklyn-Queens Connecting Highway.

Pašauktą teisman brooklynietį Burton M. Sloane už per greitą važiavimą, teisėjas paleido nepadus, kuomet sužinojo, kad jis skubėjo ligoninėn su gimdyve žmona.

PRANEŠIMAS

E. NEW YORK IR RICHMOND HILL, N. Y. Trečiadienį, 28 d. rugsėjo, 8 v. v. Kultūros Centre įvyks LLD 185 kp. susirinkimas. Nariai, kurie galite, malonėkite dalyvauti. Kurie dar neužsimokėję už šiuos metus — pasistengkite užsimokėti. — S.B. (214-215)

PARDAVIMAI

Parsiduoda vištų farma. 3 akrai žemės, trijų kambarių nauja stuba ir naujai įrengtas šulinys. Artų Flemington, N. J. tik 2 miailės nuo geležinkelio stoties. Kaina \$3,450. Parsiduoda tik už cash. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas K. Ramonas, 796 Macon St., Brooklyn, N. Y. (213-214)

Liepų Žiedų Medus

Bitininkas Kuncius Laisvei atvežė didelį troką šviežio liepų žiedų medaus. Kenukite vaisius su medum, bus skaniau ir maistingiau. Tuojau kreipkitės į Laisvės Istaigą ir įsigykite šviežio medaus.

Ateina ruduo, artinasi slogos. Turėkite namie medaus ir gerkite arbatą su medum. Tas padės jums apsisaugoti nuo slogų ir padės slogas pergalėti, jei apsigrsite.

Skanesni ir maistingesni yra tortai (kėksai), kepami su medum. Pabandykite, gal ir jūs pamėgsite su medum keptus tortus.

LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ISTAIGA
Salės dėl Balų, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Pulkus stebėjus su naujaisiais įtaisymais.

KETURIŲ BOLIŲ ALLEYS
Kaltos Priešnamos.
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-8842

SHALINS

(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.,
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidošanas.
Koplyčias suteikiame nemokamai visose dalyse miesto.

Laidotuvių Direktorai:
F. W. Shalins-J. B. Shalins
TEL. Virginia 7-4499.

Atydai!

Brooklyn Lietuvių Draugijų Bendro Veikimo Komiteto Narių

Ši sekmadienį po pietų (3-čią val.), Liberty Auditorium, bus išduoti labai svarbūs iš LMS vasarinės mokyklos (kurį atsiūvė vasaros metu Worcester, Mass.) raportai. Taipgi, girdėjau, kad su sekanciu sekmadieniu prasi-dės LMS 3-čios apskrities pamokos apie meną, kaip buvo pereita žiemą.

Taigi, B.L.D.B.V.K. nariai, malonėkite ten dalyvauti ir parnešti raportus savo draugijoms. Visos draugijos, priklausančios prie B.L.D.B.V.K. būtinai turi žinoti, kas yra veikama tam sąryšij, ir tik taip mes sukoordinuosime geresnį ir gyvesnį draugijų susirinkimą ir abelnai veikimą. Taipgi pašalinus žmones, kurie domisi apšvieta, LMS 3-čios apskrities komitetas kviečia atsilankyti.

B.L.D.B.V.K. rašt.
J. W. Thomson.

ŽAJANKAUSKAS KRITIŠKOJ PADĖTY

Leidžiant laikraštį į prešą mus pranešė telefonu iš Wyckoff Heights ligoninės, kad Juozas Zajankauskas (Zayan) kritiškai susirgo.

Anthony Grigalis

General Contractor

Stato naujus namus ir pertaiso senus sulig moderninės mados.



BUNGALOW EXPERTAI

Mes dabar statome daug bungalovus. Quodarte patarę architektūros pasirinkimai ir padavojame stipriai ir patogiai gyvenimui. Kainos žemos. Mallavojimui ir senų namų pertaisymui i moderniskus, esame pasižymėję kalpo ekspertai.

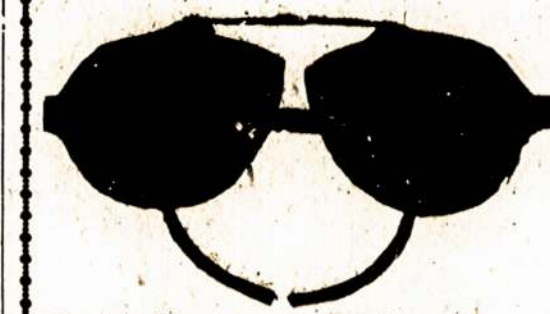
Klauskite mūsų aprokavimų arba patarimo dėl pertaisymo namų.

Prašome kreiptis:
63-26—53rd Drive
Maspeth, L. I., N. Y.
Telephone: NEWtown 9-8215

GYDYTOJAS S. S. Lockett, M. D.

223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: {1-2 dienom
{6-8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVERgreen 4-0203

Egzaminuojam Akis, Rasome Receptus Darome ir Pritaikome Akinius



Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8842

GERI PIETUS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.

Kvepiantį keptos ir virtos mėsos valgį. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

Newyorkiečiai Patamsėje

Elektros gamintuvėje tūlam įrankiui sugedus, didelė dalis Manhattan West Side gyventojų buvo likęsi be šviesos praėjusio ketvirtadienio popietį.

Gyvenantieji šviesiuose kambariuose, nevartojantieji elektros pajėgos ir šilimos, vargiai pajuto skirtumą, nes per apie porą valandų elektros pataisė. Tačiau buvo tokių vietų, kur sustojimas elektros sudarė problemą. Tarpe taip paliestų buvo Park West Hospital, kur slaugės ir visas štabas turėjo lipinėti net devyniais laiptais. Laimei, tuo tarpu nepasitaikė reikalo vartoti operacijų kambarį, kuriame viskas elektrifikuota.

Viename pastate tarp 3 ir 4 aukšto sustojus keltuvui, jame buvo pasilikusi 8 metų mergaitė. Policija ją iškel-dino iš to tamsaus, vienišo užtvaro nelaukus elektros at-sisteigimo.

Begėdžiai

Šiomis dienomis visame New Yorko mieste prekybininkai pakėlė maisto kainas, ypačiai paukštieną, jautieną, višius ir daržoves. Priežastis—rugsėjo 23-čią prasideda žydų didžiosios šventės.

Tokia pat begėdytė vykdoma pirm bendrųjų visiems švenčių — Padėkų Dienos. Naujųjų Metų ir kitų švenčių, taipgi pirm krikščioniškųjų Kalėdų ir Velykų. Kompanijos nepraleis progos visų tautų ir religijų biednuomene aplupti.

Rugsėjo 22-ą vaikų paralyžiumi mieste susirgo 22 asmenys, viso šiais metais jau 1,954. Pernai lig šio laiko susirgimų buvo 396.

Už keturis apipilėjimus, kuriuose jis viso susirankiojo \$338, bronxietis Jeremiah Moore, 36 metų, nuteistas 19 metų kalėti.

Biznių Atskaitos Dėl Taksų

Aprokavimai visokių rūšių taksų, visokių jurisdikcijų, Federalių, Valstijinių ir Lokalinių bile kurioje valstijoje ar municipalitete Jungtinėse Valstijose ar kitose šalyse.

Visa knygvėdytė ir rekordai dėl raportavimo taksų dėl individualų, individualių biznių, pusininkų (partnerships) ir korporacijų viduje ir lauke New Yorko miesto yra ekspertiškai atliekami per ADVOKATĄ ZUBAVICIŲ, kuris yra teisėtas praktikuoti visuose teismuose ištisose Jungtinėse Valstijose ir Federalėje valdžioje, ir kuris yra patyręs akauntentas, dabar atliekas taksų suvedimus visokiems bizniam, dideliems ir mažiems visoje šalyje ir taipgi kitose šalyse. Tas gal būt atliktas per laiškus. Asmeniškai, periodiniai, pusmetiniai vizitai yra atliekami bile kuriam bizniui naudojančiam šį aptarnavimą, bile kur Jungtinėse Valstijose ar užsieniuose.

Malonėkite susirašyti angliškai ar lietuviškai dėl smulkesnių informacijų apie tai, kaip aš geriausia galėčiau jums patarnauti. — Rašykite:

STANLEY P. ZUBAWICZ (ZUBAVIČIUS)
111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-4-3049.

Petras Kapiskas

PALAIKO
BAR & GRILL

DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS

32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVERgreen 4-8174

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-6888
Valandos: {9-12 ryte
{1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Joseph Zeidat Jr., prop.

NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS

Telefonas
EVERgreen 4-7729

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Catherine Augustine & Frank Sanko

SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE

PAUKSTIENOS PIETOS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE

282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVERgreen 4-9612

PUIKIAUSIA TRIGUBA PROGRAMA NEW YORKE!
RICHARD CONTE — VALENTINA CORTESA — LEE J. COBB
"Thieves' Highway"
Ispūdinga ir įdomiausia istorija teisybės prieš jėgą!
20th Century Fox veikalas.
SCENOJE: Ed. Sullivan ir jo "Toast of the Town" TV Review.
LEDINĖJE SCENOJE: "Limehouse Blues" su Carol Lynne ir Arnold Shoda. □ □ ROXY 7th Ave. ir 50th St.

Matyk Naujausias Filmas! Išsivystančiąją Istoriją!
* GAISRAS SUNAIKINA EKSKURSIJŲ LAIVĄ TORONTO
UŽGIRTAS KANCLERIS NAUJOJOS VOKIETIJOS RESPUBLIKOS
ATVYKSTA GRAIKŲ PREMJEERAS J. T. SUSIRINKIMA
ATLANTO PAKTO TARYBA SUSIRENKA WASHINGTONE.
EMBASSY B'WAY IR 46TH STREET.